

ГЕНЕЗИС ВИНИКНЕННЯ ПОНЯТТЯ “БАНК” ТА “БАНКІВСЬКА СПРАВА”

О.А. Гнатенко

Національний університет харчових технологій

У сучасній ринковій економіці однією з функцій ринкових сил є вартість посередницького капіталу. Вона відображає поряд з іншими явищами попит і пропозицію, фінансові цілі банку, потенційний ризик як кінцевого споживача капіталу, так і посередника, який забезпечує цей капітал. Тому дослідження історичного походження банківської справи і банків набувають особливої актуальності.

Основною метою тези є дослідження історичного походження банківської справи та банків.

Говорячи, про вагомий внесок багатьох учених у розроблення різних аспектів у сфері банківської діяльності, то не можна стверджувати, що в сучасних умовах ринкової економіки по-новому трактується багато категорій, зокрема й поняття «банку», його ролі в банківській системі. Наявність різних поглядів, на цю проблему вимагає особливого дослідження не випадкового набору питань, що розкривають банківську діяльність, проте відповіді на конкретні питання визначені методологією.

Точні дати появи перших банківських установ невідомі. Проте відомо, що функції зберігачів перших грошей та інших цінностей, а також обміну одних грошей на інші виконували храми та священнослужителі (у Біблії згадується, що Христос вигнав мінял із храмів).

Діяльність храмів стосовно регулювання грошового обігу зводились до необхідності оновлення товарних грошей у зв'язку з їх природним псуванням, зниженням якості. Прототипом розрахунково-касових операцій були дії храмів щодо обліку та розрахунку товарних грошей. Господарства храмів водночас з наданням позики або відстрочкою платежів, виконували інші функції, такі як купівля-продаж землі, стягнення податків, управління державним майном. Недоторканість храмів гарантувала безпеку збереження цінностей, починаючи з

IV ст. до н.е..

Слово «банк» походить від італійського слова «banca», що в перекладі означає «лавка», тобто місце, де обмінювалися гроші. У французькій мові слово банк має спільне коріння із словом «bancue», тобто «скриня», місце, де щось зберігають[1].

Спірним залишається питання про те, що означає поняття „банк” і в банківському законодавстві США. Так, американський учений П. Роуз визначає банк як фінансовий інститут, який пропонує широкий діапазон послуг [2].

Проаналізувавши наукові дослідження категорії „банк”, можна стверджувати, що це питання не є настільки простим, як це здається на перший погляд.

Англійські вчені [3] визначають банк як структуру, яка зберігає гроші для своїх клієнтів, надає гроші в кредит під відсоток та здійснює комерційні операції з грошима.

Отже, враховуючи більшість наукових суджень щодо трактування поняття банку та банківської справи, ми бачимо, що воно носить спірний характер і має багато суджень. Тому наше дослідження набуває особливої актуальності оскільки дає можливість звести всі відомі судження до одного основного поняття “банк” та “банківська справа”.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Банківська енциклопедія / С.Г. Арбузов, Ю.В. Колобов, В.І. Міщенко, С.В. Науменкова. – К. : Центр наукових досліджень Національного банку України : Знання, 2011. – 504 с
2. Котковський В.С. Банківські операції: Навч. посіб. / В.С. Котковський, О.В. Неізнестна; рец. В.І. Грушко. – К.: Кондор, 2011. – 498 с.
3. Лютий І.О., Солодка О.О. Банківський маркетинг: підручник. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 776 с.